

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

JANUARY

NEW YEAR and ARMENIAN CHRISTMAS

Ա.- Կիրակի

ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՆՈՒՆԴ

- **Նիւթ՝ ա.- Ինչպէ՞ս ժամանակը, տարին, մեր կեանքը իմաստաւորել, շահարկել:**
- **բ.- Քրիստոսով վերանորոգուիլ:**
- **գ.- Աստուծոյ Մարդացեալ Սէրը:**

Աւետարանի հատուածներ (Մատթէոս 25:14-30, Ղուկաս 21:1-4, Մատթէոս 1:18-25, Ղուկաս 2:1-20):

- **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ «Շնորհքդ մեզմէ անպակաս ըրէ, Տէ՛ր Աստուած: Մեր գործերը Դո՛ւն առաջնորդէ. մեր բարի ծրագիրները Դո՛ւն յաջողէ» (Մաղ-մոս 90:17):**

«Ինչ գործ ալ ընէ՞ք՝ սրտանց ըրէ՞ք, այնպէս՝ ինչպէս պիտի ընէիք Տիրոջ եւ ոչ՝ մարդոց: Որովհետեւ գիտցէ՞ք, թէ Տիրոջմէ է որ պիտի առնէ՞ք ձեր հատուցումը» (Կողոսս-ցիա 3:23-24):

- **Սաղմոսի ընթերցում/ ուսուցում [10 վայրկեան] Սաղմոս 118, 1 եւ 19-29**
 - **Գոհուիմի՛ն յայտնեցէ՞ք Տիրոջ՝ որովհետեւ բարի է. Անոր ողորմութիւնը յաւիտեան է:**
= **Բացէ՛ք ինծի արդարութեան դռները, որ-պէսզի ես տաճար մտնեմ եւ գոհուիմի՛ն յայտնեմ Տիրոջ:**
 - **Տիրոջ տանող դուռն է ասիկա, արդարնե՛րը միայն ասկէ ներս կը մտնեն:**
= **Շնորհակալուիմի՛ն քեզի, Տէ՛ր, որ լսեցիր աղաչանքս եւ զիս փրկեցիր:**
 - **Այն քարը, որ շինարարները արհամարհեցին, անկիւնաքարը եղաւ:**
= **Տիրոջ կամքով եղաւ ասիկա, եւ մեր աչքին սքանչելի է:**
 - **Այսօր Տիրոջ յաղթանակին օրն է. եկէ՞ք ցնծանք եւ ուրախանանք:**
= **Ո՛վ Տէր, եկուր փրկէ՛ մեզ. առաջնորդէ՛ մեզ, ո՛վ Տէր:**
 - **Օրհնեա՛լ է ան՝ որ կու գայ Տիրոջ անունով. Տիրոջ տաճարէն կ'օրհնենք ձեզ:**
= **Տէ՛րն է մեր Աստուածը, որ իր լոյսը տուաւ մեզի. դալար ոստեր բռնած՝ թափօ՛ր կազմե-ցէ՞ք, մինչեւ ծայրերը գոհասեղանին:**

1.- Sunday

- **Theme: Better use of our time and life; becoming a good stewards.**
- **Renew with Christ. God's incarnated Love.**

Gospel Readings (Matt. 25:14-30, Luke 21:1-4, Matt. 1:18-25, Luke 2:1-20).

- **Lord's Prayer then a Prayer of Supplication: "Lord our God, may Your blessings be with us. Give us success in all we do!" Psalm 90:17.**

"Whatever you do, do it with all your heart, as you were working for the Lord and not for men. Remember and know well that from the Lord will receive your reward" (Colossians 3:23-24).

- **Reading/teaching of Psalms [10 minutes] Psalm 118, 1 and 19-29**
 - **Give thanks to the Lord, for He is good! For His mercy endures forever.**
= **Open to me the gates of righteousness; I will go through them, and I will praise the Lord.**
 - **This is the gate of the Lord, through which the righteous shall enter.**
= **I will praise You, for You have answered me, and have become my salvation.**
 - **The stone which the builders rejected has become the chief cornerstone.**
= **This was the Lord's doing; it is marvelous in our eyes.**
 - **This is the day the Lord has made; we will rejoice and be glad in it.**
= **Save now, I pray, O Lord; O Lord, I pray, send now prosperity.**
 - **Blessed is he who comes in the name of the Lord! We have blessed you from the house of the Lord.**
= **God is the Lord, and He has given us light; bind the sacrifice with cords to the horns of the altar.**
 - **You are my God, and I will praise You; You are my God, I will exalt You.**
= **Oh, give thanks to the Lord, for He is good! For His mercy endures forever.**

= Գոհուածիւն յայտնեցէք Տիրոջ՝ որովհետեւ բարի է: Անոր սէրը, ողորմութիւնը յաւիտեան են:

• Մաղթանք/աղօթք/ ոսկեղէն համարի ուսուցում [10 վայրկեան]

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն եւ օրհնութիւն» (Ղուկաս 2:14):

«Աստուածածին անհարսնացեալ, ըզԲանն անըսկիզբն յղացար, եւ զԱստուածն անիմանալի ծնար, զանպարագրելին ի գիրկս քո բարձեր. նմա անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց»:

«Խաւարի մէջ խարխափող ժողովուրդը մեծ լոյս տեսաւ. մահուան եւ ստուերի բնակիչներուն լոյս ծագեցաւ: ...Որովհետեւ մեզի մանուկ մը ծնաւ, մեզի որդի մը տրուեցաւ: Եւ իշխանութիւնը անոր ուսին վրայ պիտի ըլլայ: Անոր անունը պիտի կոչուի Սքանչելի, Խորհրդակից, Հօր Աստուած, Յաւիտեանականութեան Հայր, Խաղաղութեան Իշխան: Արդարութեան վրայ հաստատած անոր իշխանութիւնը եւ խաղաղութիւնը վախճան պիտի չունենան» (Եսայի 9:2,6-7):

«Յեսսէին բունէն շառաւիղ մը պիտի ելլէ եւ անոր արմատէն ընձիւղ մը պիտի բուսնի ու անոր վրայ պիտի հանգչի Տիրոջ Հոգին, Իմաստութեան ու հանճարի Հոգին, Գիտութեան եւ Աստուծոյ վախին Հոգին: Անիկա Տիրոջ վախով պիտի լեցուի եւ իր աչքերուն տեսածին համեմատ պիտի չդատէ, հապա՝ աղքատին դատը արդարութեամբ պիտի տեսնէ: ...Իր մէջքին գօտին՝ արդարութիւնը, ու իր երիկամունքներուն գօտին հաւատարմութիւնը պիտի ըլլայ: Գայլը գառին հետ պիտի բնակի ու ինձը ուրիշ հետ ընկողմանած պիտի հանգչին: Հորթն ու առիւծը եւ պարարտ գոլարակը մէկտեղ պիտի ճարակեն եւ գանոնք պզտիկ տղայ մը պիտի առաջնորդէ... Կաթնկեր մանուկը իժին բոյնին վրայ պիտի խաղայ եւ կաթէն կտրուածը ձեռքը քարբին բոյնին վրայ պիտի դնէ: Անոնք պիտի չվնասեն... Քանզի երկիրը Տիրոջ

• Teaching of Prayer/ biblical verses [10 minutes]

“Glory to God in the highest, and on earth peace, goodwill toward men” (Luke 2:14).

“O thou unespoused/unmarried Mother-of-God, who didst conceive the Word who hath no beginning, and didst give birth to God who is past understanding, and didst hold in thine arm him who cannot be circumscribed, intercede with him unceasingly for our souls.

“The people who walked in darkness have seen a great light; those who lived in a land of deep darkness...on them light has shined... For a Child has been born for us, a Son given to us; authority rests upon His shoulders; and He is named Wonderful Counselor, Mighty God, Everlasting Father, Prince of Peace... He will establish and uphold His kingdom with justice and with righteousness from this time onward and forevermore” (Isaiah 9:2, 6-7).

“The royal line of David is like a tree that has been cut down; but just as new branches sprout from a stump, so a new king will arise from among David’s descendants. The spirit of the Lord will give him wisdom and the knowledge and skill to rule his people. He will know the Lord’s will and have reverence for him, and find pleasure in obeying him. He will not judge by appearance or hearsay; he will judge the poor fairly and defend the rights of the helpless... He will rule with justice and integrity. Wolves and sheep will live together in peace, and leopards will lie down with young goats. Calves and lion cubs will feed together, and little children will take care of them... Even a baby will not be harmed if it plays near a poisonous snake... The land will be as full of knowledge of the Lord as the seas are full of water” (Isaiah 11:1-9).

• Teaching of ‘Sharagan’ or Spiritual hymns. [10 minutes]

KHORHOORT MEDZ
O GREAT MYSTERY
(CHRISTMAS CAROL)

գիտութեամբ պիտի լեցուի, ինչպէս ջուրերը ծովը կը ծածկեն» (Յսայի 11:1-9):

- **Շարականի ուսուցում** [10 վայրկեան]
Կանոն Աստուածայայտնութեան
ՕՐ ՀՆՈՒԹԻՒՆ ԴԿ

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի
Որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ.
Հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս,
Տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր Արքայ
Ի Բեթղեհէմ քաղաքի,
Որդիք մարդկան օրհնեցէք,
Զի վասըն մարմնացաւ:

Անբաւելին երկնի եւ երեկրի
Ի խանձարուրս պատեցաւ.
Ոչ մեկնելով ի Հօրէ
Ի սուրբ այրին բազմեցաւ:
«Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ»:

- **Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ երգել**

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հրգօր, սուրբ
եւ անմահ

Որ ծնար եւ յայտնեցար, ողորմեա մեզ:
(Ծննդեան, Աստուածայայտնութեան)

- **Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի օրուան Ճաշու Աւետարանի ընթերցումը կատարել եւ համապատասխան բացատրութիւններ տալ:** [15 վայրկեան]

- **Անդրադառնալ կրօնական-ազգային տօներուն:**

ա.- Թելադրելի է որ այս Կիրակի Յիսուսի Ծննդեան ղէպքի մասին անդրադառնալ, բացատրել Աստուածայայտնութեան խորհուրդը, թէ ինչպէս մարդասէր, նախախնամ Աստուած, մեր փրկութեան համար հաճեցաւ խոնարհիլ, մարդանալ եւ մանուկ Յիսուսի միջոցաւ աշխարհը ազատագրել մեղքի եւ մահուան կապանքներէն:

բ.- Պատշաճ է որ Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան օրհնաբեր տօներուն առթիւ, Կիրակնօրեայ Դպրոցի ուսուցչակազմն ու աշակերտութիւնը Ս. Հաղորդութիւն ստանան:

A Great and Marvelous Mystery is revealed to us on this day.

The shepherds sing with the angels giving Good Tidings to the world.

Christ is born and revealed.

A new King is born in Bethlehem, O sons of men. Bless Him, for He took on earthly form for us.

Christ is born and revealed.

He who is incomprehensible to the heavens and to the earth, is wrapped up in swaddling clothes.

Without departing from the Father, He descended to the Holy Cave.

Christ is born and revealed.

- **Before the Gospel reading students must sing Trisagion “soorp Asdvadz”**

Holy God, Holy and Mighty, Holy and immortal, who was revealed for us, have mercy upon us. (For Theophany)

- **It is preferred to read the Gospel of the day. The teacher should explain/comment on what was read [15 minutes].**

On this Sunday it is appropriate to speak and narrate

1.– The birth of Jesus; God’s Providence and redemptive act; His incarnation, revelation and becoming man to save and deliver humanity from evil, death and eternal peril.

2.– On the occasion of the New Year and Armenian Christmas, it is appropriate for Sunday School teachers and students to participate in the Divine Liturgy and take Holy Communion.

3.– If the School has organized and planned a ‘Christmas Program’, they may do so either on the closest Sunday or any weekday evening.

- **Announcements/ recommendations/ suggestions**

- **Collection**

- **Sunday School’s anthem**

դ.- Եթէ նախօրօք դպրոցը ծրագրած է եւ պատրաստուած Մենդեան նուիրուած աշակերտական յայտագիր ներկայացնել՝ Մենդեան ծրագիրը կարելի է Մենդեան մօտիկ որեւէ մէկ Կիրակիին կամ երեկոյեան ներայացնել:

- Թելադրուեցին եւ ծանուցում- յայտարարուեցին [5 վայրկեան]
- Կամաւոր նուէրներու հաւաք
- Կիրակնօրեայի քայլերգ
- Դասարանային աշխատանք
- Փակման Աղօթք

Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՈՂՋՈՅՆ
- ՔՐԻՍՏՈՍ ԾՆԱԻ ԵՒ ՅԱՅՏՆԵՅԱԻ
= ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

- Students depart to their classes.
- Closing Prayer

**VOGHCHOOYN SOORP DZNOONTEE
GREETING AT CHRISTMAS
(THEOPHANY)**

(One who gives)

- Chrisdos dzunav yev haydnetzav
Christ was born and made manifest

(One who receives)

= Orhniat eh haydnootiunn Chrisdosi
Blessed is the manifestation of Christ

**ARMENIAN CHRISTMAS
NATIVITY OF JESUS CHRIST
(THEOPHANY)**

In the Armenian Church, and for the Armenian people, the most joyous and loved feast is that of the Holy Nativity and Revelation. It is celebrated each year with great pomp and ceremony. The Revelation of God (Theophany) took place at the beginning of the first century when for mankind and history a new era began – the Christian Era. Christ was born in Bethlehem, under the most humble circumstances. He lived for only 33 years. From the Holy Birth to His Crucifixion, His life was extraordinarily miraculous, and for mankind it showed a way of life, to comprehend the true God.

Man, since the earliest of recorded time, has always had a religion. Man has worshipped nature's elements, animals, symbolic idols, persons of wisdom or power, prophets. He has built altars and temples of worship. However, none of these has been fully satisfying to mankind.

Christ's Revelation as God put an end to man's mental bewilderment and his scrutinies. God sent His Son to mankind to teach the truth, to enlighten the mind, so that man might live and enjoy life under the noblest of principles. Thus, Christ's Birth became recognized as a great turning point in mankind life, and in history.

Throughout all the world the faithful, every year and with great ceremony, observe the Nativity as a feast hailing the new enlightenment, peace, and love of man.

Is it common practice among Armenians during the Christmas season for priests to visit the homes of their parishioners, to bless the homes and their inhabitants, to bring the hallowed message of the occasion, and with the householders to sing the popular Christmas hymn.

**THE DATE OF CHRISTMAS
IN THE ARMENIAN CHURCH;
WHY JANUARY 6TH?**

The existence of two accepted dates for celebrating Christmas, December 25 and January 6, does not reflect a doctrinal issue. It is simply a question involving a different understanding of tradition, calendar variations, and divergent administrative approaches that have arisen between churches over a period of time.

In the earliest centuries the mysteries of the Birth and the Baptism of Jesus were observed on the same day, January 6. That tradition arose out of the Gospel according to Luke where after the verses describing Jesus' Baptism (Luke 3:21-23) it is written that He had reached the age of 30, which would mean that He was baptized on the same date as His birth, namely January 6.

The general history of the Christian churches confirms that until the fourth century the Birth and the Baptism, as well as the presentation of Jesus at the temple, were all celebrated on the same date. Pious faithful went to the lands mentioned in the Holy Scriptures and to designated shrines to make their vows and conduct worship on the same day.

**The birthplace of Jesus: Bethlehem
The site of the Baptism: The River Jordan.**

When the early centuries of Christendom had passed and the new faith had begun to be recognized by governments, religious leaders decided to hold a series of meetings in order to resolve doctrinal issues that had arisen, and to confer on current controversies.

Some of the controversies of difficulties had arisen from old, pre-Christian practices and traditions which, having prevailed for centuries, had set deep roots in the life of the people. Even though they had accepted Christianity, the people often would not abandon the old concepts and their corresponding festivals and celebrations. As a consequence of that situation and the desire to have Christianity firmly imbedded in the lives of the people, church leaders felt it wise to identify certain well established pagan festival dates with Christian dates, with Christian festivals.

READINGS FOR CHRISTMAS SERVICE

Prophecies of the Messiah: “The people who walked in darkness have seen a great light; those who lived in a land of deep darkness—on them light has shined... For a child has been born for us, a son given to us; authority rests upon his shoulders; and he is named Wonderful Counselor, Mighty God, Everlasting Father, Prince of Peace. His authority shall grow continually, and there shall be endless peace for the throne of David and his kingdom. He will establish and uphold it with justice and with righteousness from this time onward and forevermore.” (Isaiah 9:2,6-7).

“A shoot shall come out from the stump of Jesse, and a branch shall grow out of his roots. The spirit of the LORD shall rest on him, the spirit of wisdom and understanding, the spirit of counsel and might, the spirit of knowledge and the fear of the LORD. His delight shall be in the fear of the LORD. He shall not judge by what his eyes see, or decide by what his ears hear; but with righteousness he shall judge the poor, and decide with equity for the meek of the earth; he shall strike the earth with the rod of his mouth, and with the breath of his lips he shall kill the wicked. Righteousness shall be the belt around his waist, and faithfulness the belt around his loins. The wolf shall live with the lamb, the leopard shall lie down with the kid, the calf and the lion and the fatling together, and a little child shall lead them. The cow and the bear shall graze, their young shall lie down together; and the lion shall eat straw like the ox. The nursing child shall play over the hole of the asp, and the weaned child shall put its hand on the adder’s den.” (Isaiah 11:1-8).

“He shall judge between many people, and shall arbitrate between strong nations far away; they shall beat their swords into plowshares, and their spears into pruning hooks; nation shall not lift up sword against nation, neither shall they learn war any more; but they shall all sit under their own vines and under their own fig trees, and no one shall make them afraid.” (Micah 4:3-4).

THE ADVENT OF JOHN THE BAPTIST

“Comfort, O comfort my people, says your God. Speak tenderly to Jerusalem, and cry to her that she has served her term, that her penalty is paid... A voice cries out: “In the wilderness prepare the way of the LORD, make straight in the desert a highway for our God. Every valley shall be lifted up, and every mountain and hill be made low; the uneven ground shall become level, and the rough places a plain. Then the glory of the LORD shall be revealed, and all people shall see it together, for the mouth of the LORD has spoken.” (Isaiah 40:1-5).

“For thus says the LORD of hosts: Once again, in a little while, I will shake the heavens and the earth and the sea and the dry land; and I will shake all the nations, so that the treasure of all nations shall come.” (Haggai 2:6-7).

“See, I am sending my messenger to prepare the way before me, and the Lord whom you seek will suddenly come to his temple. The messenger of the covenant in whom you delight—indeed, he is coming, says the LORD of hosts. But who can endure the day of his coming, and can stand when he appears? For he is like a refiner’s fire... he will sit as a refiner and purifier of silver, and he will purify... [Human beings] and refine them like gold and silver, until they present offerings to the LORD in righteousness.” (Malachi 3:1-3).

“And you, Bethlehem, in the land of Judah, are by no means least among the rulers of Judah; for from you shall come a ruler who is to shepherd my people Israel.” (Matthew 2:6).

“Therefore the LORD himself will give you a sign. Look, the young woman with child shall bear a son, and shall name him Immanuel”... [God with us] (Isaiah 7:14).

Բ.- Կիրակի

ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ

- **Նիւթ՝ Հոգեւոր Թրփատութիւն (Մկրտութիւն եւ Դրոշմ)**

Աւետարանի հատուածներ (Մննդոց 17:11-13, Գաղատացիս 4:4-5, 5:6, Կողոսացիս 2:11-12, 3:8-15, Ղուկաս 2:21, Մարկոս 1:9-11, Ղուկաս 3:21-22, Յովհաննէս 3:3-5, Եփեսացիս 23:32, Տիմոտէոս 3:5, Գործք 2:17, Յովէլ 2:28, Երեմիա 31:31-34, Եզեկիէլ 36:25-27, Յովհաննէս 7: 37-39, 14:16-23, 16:13-14, Գործք 2:38, Հռոմայեցիս 6:3-4, Մատթէոս 28:19, Մարկոս 1:4, Գործք 19:4, Կողոսացիս 3:5, Ա. Պետրոս 3:21):

- **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ**
 «Շնորհքդ մեզմէ անպակաս ըրէ, Տէ՛ր Աստուած: Մեր գործերը Դո՛ւն առաջնորդէ. մեր բարի ծրագիրները Դո՛ւն յաջողէ» (Մաղմոս 90:17):

«Ինչ գործ ալ ընէք՝ սրտանց ըրէք, այնպէս՝ ինչպէս պիտի ընէիք Տիրոջ եւ ոչ՝ մարդոց: Որովհետեւ գիտցէք, թէ Տիրոջմէ է որ պիտի առնէք ձեր հատուցումը» (Կողոսացիս 3:23-24):

- **Սաղմոսի ընթերցում/ ուսուցում**
 [10 վայրկեան]
 Սաղմոս 119: 1-2 եւ 9-20

- Երանի՛ անոնց, որոնք ամբասիր կեանք մը կ'ապրին, որոնք կ'ապրին Տիրոջ Օրէնքին համաձայն:
 = Երանի՛ անոնց, որոնք Տիրոջ պատուիրանները կը գործադրեն, ամբողջ սրտով Անոր կը հնազանդին:
 - Երիտասարդ մը ինչո՞վ կրնայ ինքզինք մաքուր պահել, եթէ ոչ՝ Քու խօսքերդ գործադրելով:
 = Ամբողջ սրտով կ'ուզեմ Քեզի՛ հնազանդիլ. մի՛ ձգեր որ պատուէրներէդ խոտորիմ:
 - Խօսքդ սրտիս մէջ պահեցի, որպէսզի չըլլա՛յ որ Քեզի դէմ մեղանչեմ:
 = Օրհնեա՛լ ես Դուն, Տէ՛ր, սորվեցո՛ւր ինձի Քու կանոններդ:
 - Շրթունքներս անդադար պիտի կրկնեն բերնէդ դուրս եկած ամէն մէկ վճիռ:
 = Հաճոյք կ'առնեմ պատուիրաններդ կատարելէն, բոլոր տեսակի հարստութիւններէն աւելի:

2.- Sunday

Naming of our Lord

- **Theme: Spiritual Circumcision (Baptism and Confirmation)**

Biblical Readings (Genesis 17:11-13, Galatians 4:4-5, 5:6, Colossians 2:11-12, 3:8-15, Luke 2:21, Mark 1:9-11, Luke 3:21-22, John 3:3-5, Ephesians 23:32, Titus 3:5, Acts 2:17, Joel 2:28, Jeremiah 31:31-34, Ezekiel 36:25-27, John 7:37-39, 14:16-23, 16:13-14, Acts 2:38, Romans 6:3-4, Matt. 28:19, Mark 1:4, Acts 19:4, Colossians 3:5, I Peter 3:21).

- **Lord’s Prayer then a Prayer of Supplication:**

“Lord our God, may Your blessings be with us. Give us success in all we do!” Psalm 90:17.

“Whatever you do, do it with all your heart, as you were working for the Lord and not for men. Remember and know well that from the Lord will receive your reward” (Colossians 3:23-24).

- **Reading/teaching of Psalms [10 minutes]**
Psalm 119: 1-2, and 9-20

- Blessed are those whose lives are faultless, who live according to the law of the Lord.
 = Blessed are those who follow His commands, who obey Him with all their heart.
 - How can a young man keep his life pure? By obeying Your commands.
 = With all my heart I try to serve You; keep me from disobeying Your commandments .
 - I keep Your law in my heart, so that I will not sin against You.
 = I praise You, O Lord; teach me Your ways.
 - I will repeat aloud all the laws You have given.
 = I delight in following Your commands more than in having great wealth.
 - I study Your instructions; I examine Your teachings.
 = I take pleasure in Your laws; Your commands I will not forget.
 - Be good to me, your servant, so that I may live and obey Your teachings.
 = Open my eyes, so that I may see the wonderful truths in Your law.
 - I am here on earth for just a little while; do not hide Your commands from me.

- Հրահանգներդ են մտածումիս առանցքը, ուսուցումներդ՝ ուշադրութեանս առարկան:
- = Կանոններդ են ինձի հաճոյք տուողը, եւ խօսքերդ բնաւ պիտի չմոռնամ:
- Շնորհք ըրէ ինձի՝ քո ծառայիդ, որպէսզի ապրիմ եւ խօսքերդ գործադրեմ:
- = Բաց աչքերս, որպէսզի տեսնեմ Օրէնքիդ հրաշալիքները:
- Ես պանդուխտ եմ երկրի վրայ, պատուէրներդ մի՛ ծածկեր ինձմէ:
- = Սիրտս կ'այրի՝ տեւաբար օրէնքներուդ ըղձալով:

• **Մաղթանք/աղօթք/ ոսկեղէն համարի ուսուցում** [10 վայրկեան]

«Գացէք եւ բոլոր ժողովուրդները ինձի աշակերտ դարձուցէք: Ձանոնք մկրտեցէք՝ Հօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին անունով: Անոնց սորվեցուցէք այն բոլոր պատուիրանները, որ ես ձեզի տուի. եւ ահա միշտ ձեզի հետ պիտի ըլլամ, մինչեւ աշխարհիս վախճանը» (Մատթ. 28:19-20):

«Մկրտուելով՝ անոր (Յիսուսի) հետ միասին թաղուեցաք, եւ անոր հետ ալ յարուսիլն առիք» (Կողոսացիս 2:11-12):

«Ձեզմէ դո՛ւրս նետեցէք բարկութիւնը, գայրոյթը եւ չարութիւնը: Ձեր բերանէն ոեւէ հայհոյութիւն կամ լկտի խօսք չլսուի: Սուտ մի՛ խօսիք իրարու: Մոռցէք ձեր հին կեանքն ու նախկին գործերը, եւ նոր մարդ եղէք՝ ձեր Արարիչին պատկերին համաձայն նորոգուելով ...Եղէք գթասիրտ, ողորմած, քաղցր, խոնարհ, հեզ եւ համբերատար: ...Ներեցէք իրարու՝ ինչպէս Աստուած Քրիստոսի միջոցաւ ներեց ձեզի... եւ այս բոլորին վրայ՝ աւելի սէր ունեցէք, որովհետեւ սէրը ամէն ինչի ամբողջացուցիչ շաղախն է» (Կողոսացիս 3:8-14):

• **Շարականի ուսուցում** [10 վայրկեան]

Տաղ Մկրտութեան Քրիստոսի

Ո՛վ գա՛րմա՛նայի խո՛րհուրդ այս մե՛ծ յա՛յտնեա՛լ, Ա՛րա՛րիչն Աստուա՛ծ ի՛ Յորդա՛նա՛ն եկեալ:

Կա՛մէ՛ր մկրտիլ ի՛ ծառայէ՛ն իւ՛րմէ՛. չա՛ռնո՛յր Կարա՛ պետն ըզ՛մըկրտե՛լն ի՛ յանձն: Գե՛տ, մի՛ գարհուրի՛ր, քո՛ Արա՛րիչն

= My heart aches with longing; I want to know Your judgments at all times.

• **Teaching of Prayer/ biblical verses**
[10 minutes]

“Go to all peoples everywhere and make them my disciples: baptize them in the name of the Father, the Son, and the Holy Spirit, and teach them to obey everything I have commanded you. And I will be with you always, to the end of the age” (Matt. 28:19-20).

“For when you were baptized, you were buried with Christ, and in baptism you were also raised with Christ through your faith in the active power of God, who raised Him from the death” (Colossians 2:11-12).

“You must get rid of all these things: anger, passion, and hateful feelings. No insults or obscene talk must ever come from your lips. Do not lie to one another, for you have put off the old self with its habits and have put on the new self... You are the people of God; he loved you and chose you for his own. So then, you must clothe yourselves with compassion, kindness, humility, gentleness, and patience. Be tolerant with one another ...and forgive one another just as the Lord has forgiven you. And to all these qualities add love, which binds all things together in perfect unity” (Colossians 3:8-14).

• **Teaching of ‘Sharagan’ or Spiritual hymns.**
[10 minutes]

Oh Zarmanali (Oh Amazing)

Oh amazing and great mystery made manifest! God the creator coming to the river Jordan. He willed to be baptized of His Servant and the forerunner would not baptize.

Hearing this, the river Jordan turned to fly, wave after wave becoming messenger.

O river fear not, for I am Thy creator, I have come to be baptized and wash away sins.

Aysor Tzaynun Hayragan
(Today the paternal voice)

This day the voice of the Father came down from

եմ ես. Ե՛կեա՛լ մըկրտիմ եւ լուանա՛մ ը՛գմեղս:

Այսօր ձա՛յնը՛ն հայրա՛կան, յե՛րկնից իջեալ հա՛ճոյական. սիրեցելո՛յ Որդւոյ վկայ, ա՛յ, յորդորէ՛, գե՛տ յորդորէ, գե՛տ Յորդանան: Յորդորական ձա՛յնի՛ւ երգէ՛ր մե՛ծ կարապետը՛ն Յովհաննէս:

Հոգեգալստեան Դ. աւուր Ողորմեա ԳՁ

Ա՛ղբիւր կենա՛ց բաշխող շնորհա՛ց հոգի՛դ իջեալ ի բարձանց. գանապական պարգեւըս քո՛ բաժա՛նեցեր յառաքեա՛լս:

Ո՛ր ի վերայ ջուրցըն գոյո՛ւյ ստեղծանէ՛իր գարարածս, իջեալ ի ջուրց աւազանի՛ն ծնա՛նի՛ս որդիս Աստուծո՛յ:

Ո՛ր գարդարեալ նորոգես մի՛շտ ըզնո՛ր քո գեկեղեցի. պէս-պէս շնորհաց քոց պարգեւօ՛ք փայլի՛ն մանկունըք սորա՛:

- **Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ երգել**

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հրօր, սուրբ եւ անմահ,

Որ ծնար եւ յայտնեցար, ողորմեա մեզ: (Ծննդեան, Աստուածայայտնութեան)

- **Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի օրուան Ճաշու Աւետարանի ընթերցումը կատարել եւ համապատասխան բացատրութիւններ տալ: [15 վայրկեան]**

- **Անդրադառնալ կրօնական-ազգային տօներուն:**

ա.- Թելադրելի է որ այս Կիրակի խօսուի հոգեւոր թլփատութիւն՝ Մկրտութեան եւ Դրոշմի խորհուրդներուն մասին: Մկրտութեան եւ Դրոշմի խորհուրդներու միջոցաւ ստացուած շնորհքները հետեւեալներն են.

- ա.- Սկզբնական Աղամական մեղքի / անհրնազանդութեան մեղքի ջնջում
- բ.- Անդամ եկեղեցւոյ-ընտանիքին
- գ.- Քրիստոնեայ անուն
- դ.- Հոգեւոր երկրորդ ծնունդ/նոր արարած
- ե.- Քրիստոս-Աստուծոյ որդեգիր
- զ.- Ս. Հոգւոյ պարգեւներու ստացում
- է.- Լոյսի որդի

the heaven, well pleased. To witness for the beloved Son.

Ah, make haste, O river, make haste, O river Jordan. The great precursor John sang with the voice of good tidings.

- **Before the Gospel reading students must sing Trisagion “Soorp Asdvadz”**

Holy God, Holy and Mighty, Holy and immortal,
who was revealed for us, have mercy upon us.
(For Theophany)

- **It is preferred to read the Gospel of the day. The teacher should explain/ comment on what was read [15 minutes].**

On this Sunday it is appropriate to speak about the spiritual circumcision which is the sacraments of baptism and confirmation. Through these sacraments we receive several spiritual gifts namely:

- a.- washing away of the original sin / or disobedience
- b.- becoming a member of the church family
- c.- receiving a Christian name
- d.- receiving spiritual second birth
- e.- being adopted by Christ our God
- f.- receiving the gifts of the Holy Spirit
- g.- becoming sons and daughters of light.

- **Announcements/ recommendations/ suggestions**

- **Collection**

- **Sunday School’s anthem**

- Թեյադրութիւններ, ծանուցումներ եւ յայտարարութիւններ: [5 վայրկեան]
- Կամաւոր նուէրներու հաւաք
- Կիրակնօրեայի Քայլերդ
- Դասարանային աշխատանք
- Փակման Աղօթք

Մկրտութեան Բանաձեւ

Հաւատք, Յոյս, Սէր եւ Մկրտութիւն:
Մկրտիլ եւ արդարանալ, սրբիլ ի մեղաց, ազատիլ ի դիւաց եւ ծառայել Աստուծոյ:

Հաւատք, Յոյս, Սէր եւ Մկրտութիւն:
Կ'ուզեմ մկրտուիլ եւ արդարանալ, մեղքերէ սրբուիլ, դեւերէն ազատիլ եւ Աստուծոյ ծառայել:

- Students depart to their classes.
- Closing Prayer

Recitation of Baptism

Faith, hope, love and baptism. To be baptized and justified; to be cleansed of sins; to be freed from demons, and to serve God.

9.— Կիրակի

Յովհաննէս Մկրտիչ

- **Նիւթ՝ Քրիստոսի եւ քրիստոնէական կրօնի Նախակարապետը**

Աւետարանի հատուածներ (Մատթէոս 3:1-17, 14:1-12, Մարկոս 1:1-9, 6:17-29, Ղուկաս 1:5-25, 39-45, 57-80, 3:3-20, Յովհաննէս 1:15-34):

- **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ**
 «Ո՛վ ճգնաւորդ սուրբ Յովհաննէս, ապաշխարութիւն քարոզելով մարդոց մեղքերը մկրտութեամբ սրբեցիր եւ մեզ պատրաստեցիր յանուն Ս. Երրորդութեան Ս. Հոգիի կրակով մկրտուելու՝ ստանալու երկնային շնորհներու անսպառ պարգեւները»:

- **Սաղմոսի ընթերցում/ուսուցում**
 [10 վայրկեան]
 Սաղմոս 119: 89-105

- Տէ՛ր, յաւիտեա՛ն ես դուն, եւ քո՛ւ խօսքդ երկնքին պէս հաստատուն է:
- = Հաւատարմութիւնդ տեւական է՝ դարէ դար, ինչպէս անխախտ կը մնայ երկիրը, որ դուն հաստատեցիր:
- Մինչեւ այսօր ամէն ինչ քո՛ւ հրամանովդ կանգուն կը մնայ, որովհետեւ բոլորն ալ քո՛ւ ծառաներդ են:
- = Եթէ Օրէնքդ ուրախութիւնս չըլլար, արդէն շատոնց կորսուած կ'ըլլայի տառապանքիս մէջ:
- Բնաւ պիտի չմոռնամ հրահանգներդ, որոնցմով զիս կենդանի պահեցիր:
- = Քո՛ւ կը եմ ես, փրկէ՛ զիս, որովհետեւ ջանացի հրահանգներդ գործադրել:
- Ամբարիշտները առիթի կը սպասեն զիս կորուստի մատնելու, բայց ես տեւաբար պատուիրաններդ մասին կը խորհիմ:
- = Տեսայ որ ամէն կատարելութիւն սահման մը ունի, մինչ պատուէրներդ անսահմանօրէն կատարեալ են:
- Ինչքա՛ն կը սիրեմ Օրէնքդ: Ամէն օր ա՛ն է խորհրդածութեանս առարկան:
- = Պատուէրներդ զիս թշնամիներէս աւելի իմաստուն ըրին, որովհետեւ զանոնք ընդմիշտ ի՛մս դարձուցի:
- Բոլոր ուսուցիչներէս աւելի խորամիտ եղայ, որովհետեւ պատուիրաններդ են մտածումիս

3.– Sunday

John The Baptist

- **Theme: The Forerunner**

Gospel Readings: (Matt. 3:1-17, 14:1-12, Mark 1:1-9, 6:17-29, Luke 1:5-25, 39-45, 57-80, 3:3-20, John 1:15-34).

- **Lord’s Prayer then a Prayer of Supplication:**
 “St John the hermit you preached repentance and by baptizing people you washed away their sins and prepared us to receive spiritual baptism of fire in the name of the Holy Trinity, and the graces of eternal gifts.”
- **Reading/teaching of Psalms [10 minutes]**
 Psalm 119: 89-105

- Your word, O Lord, will last forever; it is eternal in heaven.
- = Your faithfulness endures through all the ages; you have set the earth in place, and it remains.
- All things remain to this day because of your command, because they are all your servants.
- = If your law had not been the source of my joy, I would have died from my sufferings.
- I will never neglect your instructions, because by them you have kept me alive.
- = I am yours, save me! I have tried to obey your commands.
- Wicked men are waiting to kill me, but I will meditate on your laws.
- = I have learned that everything has limits; but your commandment is perfect.
- How I love your law! I think about it all day long.
- = Your commandment is with me all the time and makes me wiser than my enemies.
- I understand more than all my teachers, because I meditate on your instructions.
- = I have greater wisdom than old men, because I obey your commands.
- I have avoided all evil conduct, because I want to obey your word.
- = I have not neglected your instructions, because you yourself are my teacher.

առանցքը:

= Տարեցներէն աւելի խորիմաց դարձայ, որովհետեւ հրահանգներդ գործադրեցի:

- Բոլոր չար ճամբաներէն հեռու մնացի, որպէսզի քու խօսքերդ գործադրեմ:

= Օրէնքներէդ չչեղեցայ ես բնաւ, որովհետեւ դուն ինքդ գանոնք ինծի սորվեցուցիր:

- Ի՛նչ քաղցր են խօսքերդ ինծի համար, ինչքան որ մեղրը՝ քիմքիս համար:

= Հրահանգներուդ հետեւելով՝ խորիմաց դարձայ, ուստի ատեցի բոլոր խարդախ ճամբաները:

- Խօսքդ ճրագ է քայլերուս, լուսաւորող՝ ճամբաներուս:

- Մաղթանք/աղօթք/ոսկեղէն համարի ուսուցում [10 վայրկեան]

«Դո՛ւն (Յովհաննէս), Բարձրեալին մարգարէն պիտի կոչուիս եւ Տիրոջ առջեւէն պիտի քայես՝ անոր ճամբան պատրաստելու, որպէսզի գիտցնես իր ժողովուրդին, թէ պիտի փրկուին՝ իրենց մեղքերուն ներում գտնելով. որովհետեւ Աստուած իր գթառատ ողորմութեամբ իբրեւ Արեգակ՝ երկինքէն պիտի ծագի մեր վրայ, եւ յայտնուի մեզի, որ խաւարի մէջ եւ մահուան շուքին տակ կը մնայինք, որպէսզի մեր ոտքերը դէպի խաղաղութեան ճամբան ուղղէ» (Ղուկաս 1:76-79):

«Պէտք է գործով ցոյց տալ թէ ապաշխարած ենք, այլապէս Աստուծոյ արդար դատաստանէն կարելի չէ փախչիլ: Այն ծառը, որ լաւ պտուղ չի տար՝ պիտի կտրուի եւ կրակ նետուի» (Ղուկաս 3:7-9):

«Ես ձեզ ջուրով կը մկրտեմ, բայց ինձմէ աւելի հզօրը պիտի գայ, որ ձեզ Ս. Հոգիով եւ կրակով պիտի մկրտէ: Ես անոր կօշիկին կապերն իսկ քակելու արժանի չեմ» (Ղուկաս 3:16):

- Շարականի ուսուցում [10 վայրկեան]

Յովհաննէս Մկրտիչի Գլխատման
Տէր Յերկինից եւ Համբարձի ԱԶ

- How sweet is the taste of your instructions – sweeter even than honey!

= I gain wisdom from your laws, and so I hate all bad conduct.

- Your word is a lamp to guide me and a light for my path.

- Teaching of Prayer/ biblical verses [10 minutes]

“And you child (John), will be called the prophet of the Highest; For you will go before the face of the Lord to prepare His ways, to give knowledge of salvation to His people by the remission of their sins, through the tender mercy of our God, with which the Dayspring from on high has visited us, to give light to those who sit in darkness and the shadow of death, to guide our feet into the way of peace” (Luke 1: 76-79).

“Therefore bear fruits worthy of repentance, otherwise you cannot escape from the wrath of God; therefore every tree which does not bear good fruit is cut down and thrown into the fire” (Luke 3: 7-9).

“I indeed baptize you with water; but One mightier than I is coming, whose sandal strap I am not worthy to loose. He will baptize you with the Holy Spirit and fire” (Luke 3:16).

- Teaching of ‘Sharagan’ or Spiritual hymns [10 minutes]

Երկնաքաղաքացի՛ն Յովհաննէ՛ս, մեծ ի ծնունդըս կանանայ՛ց, քարոզէ՛ր յանապատի ազդ արարո՞ղ բարբառովն ըզձագո՛ւմըն լուսոյ արեգականն արդարութեա՛ն:

Ճըշարի՛տ մարգարէ՛ եւ ձեռնադրող Որդևո՛յն Աստուծոյ յառաջընթաց՛ կարապետ եւ պատմող աստուածայի՛ն օրինացն, հո՛րդէ՛ր ճանապարհս թագաւորին յաւիտենի՛ց:

Յանօրէ՛ն գինարբուսըն մոլեգնեալ Հերովդիադայ, ի պարգեւի՛ մա՛սին խընդրէ՛ր ըզգըլուխ մարգարէ՛ին, շիջուցանե՛լ գարուսեակն եւ գանաղօտ լապտե՛րն:

- **Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ երգել**

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հրգօր, սուրբ եւ անմահ,

Որ ծնար եւ յայտնեցար, ողորմեա մեզ:
(Ծննդեան, Աստուածայայտնութեան)

- **Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի օրուան Ճաշու Աւետարանի ընթերցումը կատարել եւ համապատասխան բացատրութիւններ տալ [15 վայրկեան]**
- **Անդրադառնալ կրօնական-ազգային տօներուն [5 վայրկեան]**

Թելադրելի է որ այս Կիրակի խօսուի Յովհաննէս Կարապետ Մկրտիչի մասին, վեր առնելով անոր սրբակեաց ճգնաւորի եւ Աստուծոյ Օրէնքներու հանդէպ ցուցաբերած նախանձախնդիր ոգին, ինչպէս նաեւ անոր ապաշխարութիւն քարոզելով մկրտելը՝ հանրային թէ՛ մարդոց կարծիքը նախապատրաստելով եւ ճամբայ հարթելով ընդունելու ճշմարիտ Քրիստոս-Փրկիչը:

- **Թելադրութիւններ եւ ծանուցում-յայտարարութիւններ [5 վայրկեան]**
- **Կամաւոր նուէրներու հաւաք**
- **Կիրակնօրեայի քայլերգ**
- **Դասարանային աշխատանք**
- **Փակման Աղօթք**

- **Before the Gospel reading students must sing Trisagion “soorp Asdvadz”**

Holy God, Holy and Mighty, Holy and immortal,
who was revealed for us, have mercy upon us
(For Theophany).

- **It is preferred to read the Gospel of the day. The teacher should explain/ comment on what was read [15 minutes]**

On this Sunday it is commendable to speak about John the Baptist, narrating and illustrating his saintly ascetic life as well as his zeal in keeping God’s Laws; his calls to penance and baptism as the Forerunner prepared the way and led people to know and accept Christ the Savior.

- **Announcements/ recommendations/ suggestions**
- **Collection**
- **Sunday School’s anthem**
- **Students depart to their classes**
- **Closing Prayer**

Prayer of Strong Intercession

Glorious Lord, accept the supplications of your servant and fulfill them towards that which is good, through the intercession of the Holy Mother of God, John the Baptist, and saint Stephen the Protomartyr, and saint Gregory our Illuminator, and the holy Apostles, the Prophets, the Teachers, the Martyrs, the Patriarchs, the Hermits, the Virgins, and of all Your saints in heaven and on earth. And glory and worship be to You, O Indivisible Holy Trinity, forever and ever. Amen.

Բարեխօսութեան Զօրաւոր Աղօթք

Փառաւորեալ Տէր

Փառաւորեալ Տէր, ընդունէ՛ քու ծառայող աղաչանքը, եւ դէպի բարին կատարէ իմ խնդրանքներս, բարեխօսութեամբը սրբունհի Աստուածածնին, եւ Յովհաննէս Մկրտիչին, եւ սուրբ Ստեփաննոս Նախավկային, եւ մեր Լուսաւորչին՝ սուրբ Գրիգորին, եւ սուրբ առաքեալներուն, մարգարէներուն, վարդապետներուն, մարտիրոսներուն, հայրապետներուն, ճգնաւորներուն, կոյսերուն, մենակեացներուն եւ երկնքի մէջ թէ՛ երկրի վրայ գտնուող քու բոլոր սուրբերուդ: Եւ քեզի անբաժանելի Ս. Երրորդութեանդ՝ փառք եւ երկրպագութիւն, յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

7.- Կիրակի

**Բարեկենդան Առաջաւորաց Պահօրի
եւ Ս. Սարգիս Զօրավար**

- **Նիւթ՝ «Քրիստոս՝ կեանքի հաց եւ ջուր»**
(*Խմաստաւոր պահեցողութիւն*)

Աւետարանի հատուածներ (Բ. Տիմոթէոս 2: 15-26, 3:1-12, Յովհաննէս 6:15-21, 22-38):

- **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ արտասանել «Առաքելական Հանգանակ»ը:**
Կը հաւատամ ամենակալ Հայր Աստուծոյ, երկինքի եւ երկրի արարիչին, եւ անոր միածին Որդւոյն՝ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի, որ Ս. Հոգիով յղացաւ եւ ծնաւ կոյս Մարիամէն. չարչարուեցաւ, խաչուեցաւ, մեռաւ եւ թաղուեցաւ, եւ երրորդ օրը յարութիւն առաւ մեռելներէն. երկինք համբարձաւ եւ ամենակալ Հօր Աստուծոյ աջ կողմը նստաւ, ուրկէ պիտի գայ դատելու ողջերն ու մեռելները:
- **Սաղմոսի ընթերցում/ ուսուցում**
[10 վայրկեան]
Սաղմոս 37:1-7
- Բնաւ չարերուն նմանիլ մի՛ ցանկար, ո՛չ ալ նախանձէ անօրէն մարդոց:
= Որովհետեւ անոնք շուտով պիտի խամրին խոտի պէս, պիտի չորնան այնպէս՝ ինչպէս դալար բոյսը կը չորնայ:
- Տիրոջ վստահէ եւ բարիք ըրէ, որպէսզի երկրի վրայ ապրիս եւ ապահովութիւն վայելես:
= Միակ ուրախութիւնդ Տէրը թող ըլլայ, եւ ինք սրտիդ բոլոր բաղձանքները պիտի տայ:
- Քու կեանքդ Տիրոջ յանձնէ, եւ վստահ եղիր, ան ամէն ինչ պիտի տնօրինէ:
= Յերեկի պէս պիտի շողացնէ արդարութիւնդ, իրաւունքդ՝ կէսօրուան արեւուն պէս:
- Լուռութեամբ հնազանդէ՛ Տիրոջ, սիրտդ մի՛ նեղեր անոնց համար՝ որ անիրաւ յաջողութեան կը հասնին, եւ անոնց համար՝ որոնք չարիք կը նիւթեն:
- **Սաղթանք/ աղօթք/ ոսկեղէն համարի ուսուցում** [10 վայրկեան]

4.- Sunday

**Sunday of Catechumens
and St. Sarkis the Commander**

- **Theme: “Christ the living bread and water”**
(Meaningful Fasting)

Biblical Readings: (II Timothy 2:15-26, 3:1-12, John 6:15-21, 22-38).

- **Lord’s Prayer then recite/confess the Apostolic Creed:**
“We believe in the all-Holy Trinity, in the Father and in the Son, and in the Holy Spirit. We believe in the annunciation of Gabriel, in the Nativity of Christ, in His Baptism, His passion. His Resurrection, His Divine Ascension, His sitting at the right hand of the Father and His awesome and glorious Second Coming, we confess and we believe”.
- **Reading/teaching of Psalms** [10 minutes]
Psalm 37:1-7
- Don’t be worried on account of the wicked; don’t be jealous of those who do wrong.
= They will soon disappear like grass that dries up; they will die like plants that wither.
- Trust in the Lord and do good; live in the land and be safe.
= Seek your happiness in the Lord; trust in him, and he will help you;
- He will make your righteousness shine like the noonday sun.
= Be patient and wait for the Lord to act; don’t be worried about those who prosper or those who succeed in their evil plans.
- Don’t give in to worry or anger; it only leads to trouble.
- **Teaching of Prayer / biblical verses**
[10 minutes]
A prayer of Repentance
At all times these are my prayers and supplications -that You wash away all my sins and transgressions; deliver and protect O my Lord, Your servant from the dread of the Enemy, for You are man-loving God.

Յամենայն ժամու
(Մեղքերէն սրբուելու խնդրանք)

«Այս է իմ ամէն ժամու աղաչանքս.
Իմ մեղքերէն սրբէ՛ գիս, Տէ՛ր, եւ թշնամիէն
պահէ՛ գիս՝ Քու ծառադ, մարդասէր Տէ՛ր»:

- **Շարականի ուսուցում** [10 վայրկեան]

Ս. Սարգիս Զօրավարին
(Օրհնութիւն ԱԿ)

Ամենասուրբ Երրորդութեանն ընտրեալ
ծառայ եւ հաւատարիմ. յաղթող սպառազէ՛ն
եւ քաջ նա՛հատակ. երազահաս սուրբող
Սարգիս շնորհաց օ՛թե՛լան. բարեխօս լեր առ
Քրիստո՛ս վասն անձա՛նց մե՛րո՛ց:

Կանոն Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի
Մանկունք ԳԶ

Այսօր տօնէ՛ եկեղեցի ուրախութեամբ
ըզյիշատակ սրբոյն Գրիգորի. որով լուսա-
ւորեալ պայծառացաւ վա՛յելչապէս, ի հան-
դերձրս յոսկեհուռըս գարդարեա՛լ ե՛ւ պըսակ-
եալ, օրհնեցէ՛ք մանկու՛նք գՔրիստոս
թագաւ՛ո՛ր:

Մանկունք ԴԶ

Հրաշափա՛ռ Աստուած եւ միշտ
բա՛րեխնամո՛ղ. որ յառա՛ջ գիտութեամբ ըզ-
փրկութիւ՛ն հայաստանեա՛յց ըսկը՛գրնաւոր-
եալ, ի պա՛րթեւական մեղապարտ ազգէն
լուսաւորիչ մե՛զ շնորհեցե՛ր. վասն որոյ բարե-
խօսութեամբ սորա Փրկիչ կե՛ցո ըզմեզ ա՛յծմ
եւ ի քո յահաւո՛ր գալը՛ ստեա՛նն:

- **Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ երգել**

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հրգօր, սուրբ եւ
անմահ,

Որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա մեզ:

- **Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի օրուան Ճաշու Աւետարանի ընթերցումը կատարել եւ համապատասխան բացատրութիւններ տալ** [15 վայրկեան]

- **Teaching of ‘Sharagan’ or Spiritual hymns**
[10 minutes]

Ode to St. Sarkis the Commander

Soldier and true witness, O thou valiant champion of Christ, Saint Sarkis, who didst exchange thy body as a ransom for thy soul, and didst not consider the threats of the ungodly oppressors; but by the influence from above, beholding the burning of their souls, thou didst set fire to the temple of the idols and didst set their worship at naught.

And now intercede thou with the Lord for us who are celebrating the day of thy triumph in the victorious battle.

Hymn in Praise of
St. Gregory The Illuminator

Most merciful God, save us through the intercession of your high-priest and martyr. You, who alone are most merciful, hear us through the petitions of Saint Gregory.

Lord, forgive us our sins by means of the prayers of the one through whom we learned the way of Life.

Guide to faith and enlightener of our souls, lord Saint Gregory. Let us come, we who have become believers through him, to give thanks to God.

High-priest of God and communicator of divine laws, lord Saint Gregory. Let us come, we who have become disciples, to sing with him glory to God in the highest.

Brave shepherd of the rational flock, lord Saint Gregory, you established the foundation of the church in the land of Armenia, upon the foundation of the holy apostles.

Good shepherd and guide to eternal life, lord Saint Gregory, establish our souls in the true faith, upon the foundation of the holy church.

We beseech you now, father, teacher, and lord, intercede with Christ our God to save our souls.

- **Անդրադառնալ կրօնական-ազգային տօներուն** [5 վայրկեան]

Թելադրելի է որ այս կիրակի խօսուի

ա.— Հայ ժողովուրդի քրիստոնէական հաւատք ընդունելու վաղորդային՝ **Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ** հայրապետին հաստատած **Առաջաւորաց կամ Առաջին համազգային հնգօրեայ խիստ պահքի մասին**։

բ.— Նոյն շաբաթավերջին զուգադիպող **Ս. Սարգիս Զօրավարի տօնին մասին**։

գ.— Համազգային թէ անհատական Պահքի իմաստին, կարեւորութեան եւ զօրութեան մասին։

- **Թելադրութիւններ եւ ծանուցում-յայտարարութիւններ** [5 վայրկեան]
- **Կամաւոր նուէրներու հաւաք**
- **Կիրակնօրեայի քայլերգ**
- **Դասարանային աշխատանք**
- **Փակման/արձակման Աղօթք**

Տեսող Ամենայնի

Ամենատես Աստուած, մեղանչեցի քեզի դէմ՝ մտածումով, խօսքով եւ գործով։ Ջնջէ՛ իմ յանցանքներուս մուրհակը, եւ Կեանքի Գիրքին մէջ գրէ անունս։

- **Before the Gospel readings students must sing Trisagion “soorp Asdvadz”**

Holy God, holy and Mighty, holy and immortal,

Who did rise from the dead, have mercy upon us,

For Eastertide and for Sundays of Resurrection (Repeat thrice).

- **It is preferred to read the Gospel of the day. The teacher should explain/ comment on what was read.** [15 minutes]

It is commendable that on this Sunday teachers speak about

a.– Before adopting Christianity as state religion, St. Gregory upon emerging from the pit or Khor Virab, he established five days of severe fast ‘like to those of Nineveh’. This he pursued as a means of national healing and preparation for conversion to the Christian faith.

b.– On Saturday, the following weekend which coincides the feast of the commemoration of St. Sarkis the commander and his son Mardiros as well as his 14 soldiers who were martyred by the Persian king Shapur II, in fourth century.

c.– The importance of sincere personal as well as communal or national repentance.

- **Announcements/ recommendations/ suggestions**
- **Collection**
- **Sunday School’s anthem**
- **Students depart to their classes**
- **Closing Prayer**

Seer of All

Seer of all, I have sinned against You in thought, word, and deed. Erase the record of my transgressions, and write my name in the book of life.

Ս. ՍԱՐԳԻՍ

«Մեզի հրամայուած է Աստուծոյ՝ չծածկել մեր հաւատքին լոյսը, այլ դնել աշտանակի վրայ եւ քարոզել ու վկայել: Չվախնալ անոնցմէ՝ որ մարմինը կարող են սպաննել՝ բայց ոչ հոգին:

«Ես չսորվեցայ կրակին, արեւին եւ ձեռակերտ կուռքերու որպէս աստուած երկրպագել ու պաշտել, այլ՝ արեւի եւ կրակի Արարիչին, երկնքի ու երկրի Ստեղծիչ ճշմարիտ Հոգի-Աստուծոյ:

«Ես իմ անձս Յիսուս Քրիստոսի համար սիրով յանձն կ'առնեմ գոհել, որովհետեւ նախ Քրիստոս ինք մեզ սիրեց եւ իր անձը խաչի մահուամբ գոհեց, մեզի մեղաց թողութիւն, փրկութիւն եւ յաւիտենական կեանք պարգեւելու:

«Աստուծոյ օգնութիւնը ընկերակից է ինձի եւ Քրիստոսի սէրը ունիմ սրտիս վահան: Ան յաւիտենականութեան համար սողծած է զիս եւ որպէս ծառ՝ Աւետարանին վրայ հաստատած: Աստուծոյ հակառակորդ կռապաշտութեան հմայքներն ու Չար սատանային արձակած մեղքի ու փորձութեան նետերը միայն ճիւղերս կրնան կտրել, բայց հոգիս ու արմատներս չեն կրնար կործանել»:

Կանգնած Շապուհ արքայի ատրուշանի կրակի բազինին դիմաց եւ 12 արձաններու առջեւ, այսպէ՛ս քրիստոնէական իր հաւատքը անվախօրէն խոստովանեցաւ Քրիստոսի մեծ սուրբը՝ Սարգիս:

Հռոմի Կոստանդիանոս Քրիստոսասէր կայսեր եւ հայոց Տրդատ արքայի ժամանակ, Սարգիս կայսրութեան բանակներուն կը ծառայէր որպէս զօրավար, քաջութեան համբաւ եւ բազում մարտեր շահած խիզախ գինուորական: Սակայն Կոստանդիանոսի յաջորդներէն եւ քրիստոնէութեան թշնամի Յուլիանոս ուրացող, երբ անողոք հալածանք կը շղթայագերծէ քրիստոնէութեան եւ Քրիստոսի եկեղեցւոյ դէմ, Սարգիս հարկադրուած կ'ըլլայ լքել զօրավարի եւ Կապադովկիոյ կառավարիչի իր պաշտօնները եւ ապաստանիլ Հայաստան, ուր կը թագաւորէր Տիրան արքան:

Յուլիանոսի աշխարհակալական ախորժակները Հռոմէական կայսրութիւնը վերահաստատելու իր նախկին հեթանոսական փառքին եւ սահմաններուն մէջ, առիթ եւ պատճառ կ'ըլլան, որ զօրաշարժի ենթարկէ հռոմի լեգէոնները դէպի արեւելք՝ Պարսկաստան եւ Հայաստան, ուր Սարգիս կը ծառայէր հայկական գունդերու մէջ:

Քրիստոնէահալած Յուլիանոսէն եւ Հռոմէ փախուստ տուած Սարգիս, գիտակցելով որ հայոց մէջ իր ներկայութիւնը կրնար վտանգել Հայաստանի ապահովութիւնը, խորհրդակցելով հայոց Տիրան արքային հետ, իր որդւոյն՝ Մարտիրոսի հետ ապաստան կը գտնէ Պարսկաստան, ուր Շապուհ արքայ մեծ պատիւներով կ'ընդունի եւ կարճ ժամանակ մը ետք որպէս սահմանապահ զօրավար Սարգիսը կը դրկէ պարսկական սահմաններու պաշտպանութեան՝ ընդդէմ Յուլիանոսի արշաւող զօրքերուն:

Սարգիս զօրավարի մարտական քաջագործութիւններն ու տարած յաղթանակները, եւ Շապուհ արքայէն ստացած փառքն ու պատիւները պատճառ չեն ըլլար, որ Սարգիս իր դիրքն ու համբաւը չարաշահէ նիւթական եւ երկրաւոր հարստութիւն ապահովելու, այլ ընդհակառակը՝ աստուածգիտութեամբ վառուած, եռանդագին, Քրիստոսի Աւետարանին լոյս ճշմարտութիւնները պարսից կրակապաշտ գունդերուն ալ կը քարոզէ, նիւթապէս կ'օգնէ աղքատներուն, իր ինչքերէն բաժին կը հանէ կարօտեալներու եւ իր անձնական բարեպաշտ կեանքով կը քաջալերէ, որ զրապաշտ պարսիկներ մագղէական հեթանոս կրօնը լքեն եւ Քրիստոսը ընդունելով փրկուին:

Անշուշտ մոլեռանդ զրադաշտ պարսիկներ եւ Սարգիսի հակառակորդներ Շապուհ արքայի մօտ կը չարախօսեն Սարգիսը որպէս մագղէական կրօնը անարգող, հայրերու հազարամեայ հաւատքն ու ազգային աւանդութիւնները անգոսնող եւ ժողովուրդը մոլորեցնող խռովարար մը:

Սարգիսի կեանքի այս հանգրուանը կ'ըլլայ անկիւնադարձային եւ ճակատագրական, որովհետեւ վերահաս դէպքերու ընթացքը պատճառ պիտի ըլլան հաւատքի վկայութեան ճամբուն վրայ նախ իր որդւոյն՝ Մարտիրոսի նահատակութեան

եւ ապա Քրիստոսի քաջ զինաւոր եւ հաւատքի մարտիկ՝ Ս. Սարգիսի բանտարկութեան եւ անօրինակ տանջանքներու ենթարկման, որ ի վերջոյ պիտի յանգի Քրիստոսի սիրոյն, եկեղեցւոյ պարծանք սուրբին գլխատման եւ փառաց պսակի արժանացման, երբ յախուռն յանդգնութեամբ Ս. Սարգիս, Շապուհ արքայի եւ պալատական իշխաններու ներկայութեան կը համարձակի իր ձեռնակապ շղթաներով հարուածել կուռքերուն սրունքները, որոնք մեծ անկումով կը խորտակուին եւ ջարդ ու փշուր կ'ըլլան:

Արդարեւ, Քրիստոսի եկեղեցւոյ եւ քրիստոնէական հաւատքի ու գաղափարի, քաջ նահատակ սուրբ Սարգիս, պարծանքն է կենդանի՝ եկեղեցւոյ հաւատացեալներուս, հաւատք եւ քաջութիւն ներշնչող, Ս. Հոգւոյ սպառազինութիւնը հագած, աշխարհի չարին դէմ մարտնչող հերոսատիպ օրինակելի ախոյեան է:

Հայ եկեղեցին Ս. Սարգիսի յիշատակին, որ կը զուգադիպի Առաջաւորացի պահօրին՝ մասնաւոր տօն եւ եկեղեցական արարողութիւն նշանակած է: Իսկ Հայ ժողովուրդը դարեր շարունակ անոր հաւատքի եւ քաջութեան յիշատակը յարգած է ու վառ պահած:

Այսպէս Ս. Սարգիսի տօնին ժողովրդագային ակնդոյթիւն է, որ բարի նպատակի մը համար ծոմ եւ պահք բռնողներ, որոնք ընդհանրապէս իգական սեռի կը պատկանին, բակերու, սենեակներու թէ տանիքներու վրայ ամաններու մէջ փոխինդ, ալիւր կամ մոխիր դրած, աղօթքով եւ ծոմապահութեամբ կը սպասեն որ Ս. Սարգիս գիշերով այցելէ եւ իր ձիուն պայտին հետքը ձգէ՝ ինչ որ բախտաւորութեան եւ բարի նպատակ մը, մուրազ մը իրականացուած տեսնելու նշան է եւ խորհրդանիշ՝ երջանկութեան եւ յաջողութեան:

Սիրելիք, թող Ս. Սարգիսի տօնը իւրաքանչիւրիս համար ըլլայ առիթ մեր ներաշխարհը կուռքերէ եւ սին աստուածներու ենթակայութենէ, երկրաւոր պաշտամունքներէ ձերբազատելու, Քրիստոսի հանդէպ մեր հաւատքը եւ հաւատարմութիւնը վերանորոգելու եւ անդրադառնալու քրիստոնեայի մեր

կոչումին, կեանքին եւ առաքելութեան:

Ո՛վ Քրիստոսի եւ քրիստոնէական դատի մեծ պաշտպան եւ բարեխօս Ս. Սարգիս, անօգնականներուն դուն եղիր օգնական: Տկարներուն՝ զօրացուցիչ: Նեղութեանց մխիթարիչ: Առաջնորդ եւ սպարապետ պատերազմողներու: Մրրիկներու, փոթորիկներու դէմ ամուր պարիսպ: Յուսաբեկ, խնդրարկու եւ լքեալ սրտերու յուսատու խնդրակատար: Փորձութեանց ազատիչ: Տնանկներու, անտէր կարօտեալներու եւ տկարներու օգնական Ս. Սարգիս:

Թող նահատակ Սուրբին կեանքը արձագանգ եւ ցոլացում գտնէ մեր հոգիներուն մէջ եւ անոր սրբութիւնը լոյս ըլլայ մեր քայլերուն. իսկ իր բարեխօսութիւնը հայցողներ՝ պատասխան գտնեն իրենց բոլոր բարի խնդրանքներուն:

Թող Աստուծոյ ամենողորմ սէրն ու շնորհքը օգնական, պահապան եւ պաշտպան ըլլայ Ձեզի՝ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան

LIFE OF ST. SERGIUS THE COMMANDER

(General Sarkis, his son Mardiros,
and fourteen soldiers)

From a town in Cappadocia, Sergius (Sarkis) was a valiant and faithful commander in Emperor Constantine's army (337). Sergius the Commander was Greek by birth, and a Roman citizen, although for centuries he had been memorialized and his feast day celebrated, it was not until the 12th century that St. Nerses Full of Grace made a thorough study of his life and wrote a biography.

Commander Sergius lived in fourth century. He was appointed military commander of Cappadocia by Emperor Constantine of Rome. A later Caesar Julian the Apostate (361-363), suddenly began an intense persecution of Christians, making every effort to restore the old pagan faith.

The Commander was a devout and faithful Christian. He fled Cappadocia with his son Martiros to Armenia. Then, fearing that his presence in the Armenian royal household might precipitate war between the Greeks and the Armenians, he moved on to Persia where he was gladly received by the king, Shapouh II (310-379). He was designated by the king as commander of the Persian forces at the Perso-Roman border.

Commander Sergius claimed many military victories and left the Persian king much pleased. On the other hand, word of his preaching Christianity reached the Persian royal palace. The devious King Shapouh II, however, invited Commander Sergius and his son Martiros to take part in their great religious holiday. Though the Commander had a premonition about the impending threat, he decided to attend anyway, and there declare his true faith within the royal circle.

The inevitable did occur. Commander Sergius refused to bow before the idols and the fire. Moreover, he spoke defamatory words about the Persian gods. The enraged magi seized his son Mardiros and killed him on the spot. Commander Sergius was sent away to a distant place, to be beheaded.

The order to do so was carried out. Fourteen faithful of his soldiers who had embraced Christianity went to recover Sergius' body and bury him honorably. But they were arrested and put to death in the same manner.

In reverence and admiration for the Commander, his son Mardiros, and the soldiers for their faith, the Armenian people have over the centuries built countless churches named in their memory.

It is noteworthy that in churches named after St. Sarkis, and sometimes in other churches, there may be a painting in which St. Sergius is shown astride a white horse, and with a spear piercing a dragon, which symbolizes evil.

POPULAR TRADITIONS CONNECTED WITH THE FEAST OF ST. SARKIS (SERGIUS)

According to popular tales St. Sergius the Commander had rescued a girl. As written by Avedis Aharonian, the girl was a Jewess. But according to the writer Armenouhi G. Ter Karapetian, the girl was Greek.

This traditional belief is the reason why young people have a warm fondness for St. Sergius the Commander, believing that the Saint best understands them as young people and can therefore help them in the realization of their dreams.

